

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.074/2017/4.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I.rendű

II.rendű

A felperesek képviselője:

Albrechtné dr. Fejes Ibolya ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. dr. Horváth Ferenc ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

I. rendű felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítélettábla 6.Pf.20.555/2016/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 3.P/P.I.24.298/2008/102.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 331.600 (háromszázharmincegyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes gépjármű vezetőjeként, édesanyja a II. rendű felperes pedig gépjármű utasaként 2005. június 4-én közlekedési balesetet szenvedett, amelynek következtében őket több súlyos sérülés érte. A peres felek között kárrendezési eljárás zajlott, amelyben az I. rendű felperes közrehatását 20%-os mértékűnek tekintve a károkozó gépjármű kötelező felelősségbiztosítója az alperes, az I. rendű felperes részére 8.000.000 forint, a II. rendű felperes részére 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és

vagyoni kártérítésként az I. rendű felperesnek 1.194.800 forintot fizetett ki.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek a keresetükben a további káruk megtérítésére kérték az alperes kötelezését. Az I. rendű felperes vagyoni kártérítésként – többek között – a mezőgazdasági munka ellenértéke címén 2.787.317 forint és 2013. január 1-jétől havi 44.060 forint járadék megfizetését igényelte. E körben az I. rendű felperes arra hivatkozott, hogy a balesettel összefüggő sérülései miatt nem tudta elvégezni a család művelése alatt álló gyümölcsösben, illetőleg a családi ház kertjében az őt terhelő mezőgazdasági munkákat, továbbá a méhészkedéssel felmerülő tevékenységét és mindezek miatt a gyümölcsstermesztéssel és a méhészkedéssel kapcsolatban elmaradt jövedelmet is köteles az alperes megtéríteni, a mezőgazdasági munkák ellenértéke mellett.
- [3] Az alperes a gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (IV.8.) Korm. rendelet alapján fennálló helytállási kötelezettségét nem, az egyes kártételek összegszerűségét azonban részben vitatta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében az I. rendű felperes keresetét részben, a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresetét teljes mértékben megalapozottnak tartotta. Az I. rendű felperesnek a mezőgazdasági munkák kapcsán előterjesztett keresete alapján az I. rendű felperes kiesett mezőgazdasági munkájának ellenértékét 440.164 forintban állapította meg. Miután az I. rendű felperes a tulajdonában álló házaz ingatlanát 2008 májusában értékesítette, az ezt követő időre vonatkozó mezőgazdasági munkák ellenértékére és az elmaradt haszonra vonatkozó keresetet elutasította. Az igazságügyi mezőgazdasági szakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a 2005. június 4. és 2008 májusa között felmerülő költség 599.700 forint, amelyből az I. rendű felperes közreműködési arányára tekintettel figyelembe vehető 85%-os költség 80%-át, azaz 407.796 forintot és ennek a 2008. október 15-től járó törvényes mértékű késedelmi kamatát kérheti az I. rendű felperes. A gyümölcsös, szilvás ingatlant 2006. januártól kölcsönadták, ezért az elsőfokú bíróság csak a 2005. június 4. és 2005. december vége közötti költséget vette figyelembe, amely a mezőgazdasági szakértő szakvéleménye szerint 47.600 forint és ebből az I. rendű felperesre eső költség 32.368 forint. Így az elsőfokú ítélet szerint a mezőgazdasági munkák kapcsán az I. rendű felperest 407.796 forint + 32.368 forint, azaz összesen 440.164 forint illeti meg.
- A méhészet körében az elmaradt jövedelem megfizetésére irányuló

keresetet az elsőfokú bíróság ugyancsak elutasította, mert a méhészetet kölcsönadták, majd a méhek meg nem határozott időpontban elpusztultak. A méhek elpusztulása nem állt okozati összefüggésben a balesettel. Miután az alperes az I. rendű felperes részére az elsőfokú bíróság által alaposnak tartott követelésnél magasabb összeget, 1.020.800 forintot már kifizetett, e körben kártérítésre az alperes nem volt kötelezhető.

- [5] Az I. rendű felperesnek és az alperesnek a fellebbezése folytán eljárt másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, a mezőgazdasági munka ellenértéke és az elmaradt haszon tekintetében azonban az I. rendű felperes fellebbezését alaptalannak tartotta és e körben egyetértett az elsőfokú bíróság indokolásával.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme a mezőgazdasági munka ellenértéke és az elmaradt haszon jogcímén előterjesztett kereset tekintetében hozott jogerős ítélet megváltoztatására, az alperest a teljesítésének beszámításával 2.787.317 forint és ennek a 2008. október 15-től járó késedelmi kamata, továbbá 2013. január 1-jétől havi 44.060 forint járadék, a lejárt járadékok után a „középidő arányosan számolt késedelmi kamata” és a perköltség megfizetésére kötelező határozat meghozatalára irányult. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet támadott része sérti a Pp. 3. §-ának (5) bekezdését, 166. §-ának (1) bekezdését, 177. §-ának (1) bekezdését, valamint a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 355. §-ának (4) bekezdését.
- [7] Az I. rendű felperes szerint az igazságügyi mezőgazdasági szakértő a családi házas ingatlanon végzett munka ellenértékét, valamint a gyümölcstermesztésből és a méhészkedésből eredő elmaradt jövedelmet 2012. december 31-ig megállapította. Ennek 80%-a 3.808.117 forint, amelyből az alperes 1.020.800 forintot teljesített, ezért további 2.787.317 forint és 2013. január 1-jétől havi 44.060 forint járadék fizetésére köteles. A baleset időpontjában az I. rendű felperes tulajdonában álló családi házas ingatlan és a külterületi gyümölcsös tulajdonjogát az I. rendű felperes öröklés útján szerezte 2005. május 12-én. Miután a baleset röviddel ezt követően, 2005. június 4-én történt, az I. rendű felperesnek nem állhattak rendelkezésére olyan bizonyítékok, amelyek az elmaradt haszont igazolták volna, de ezt a szakértő megállapíthatta. Az I. rendű felperesnek az ingatlanok művelésével kényszerűségből kellett felhagynia, éppen a balesetből eredő sérülések miatt. Ha a baleset nem következik be, az ingatlanok máig meglehetnének. Mindezt a bíróság nem értékelte megfelelően.
- [8] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet

felülvizsgálattal támadott részének hatályban tartását kérte, azt minden tekintetben megalapozottnak és jogszerűnek tartotta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [11] A perben nem volt vitatott az alperes helytállási kötelezettsége, az I. rendű felperes közrehatásának mértéke, valamint az, hogy a mezőgazdasági munkákban való részvétele 85%-ban vehető figyelembe. A Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése értelmében az I. rendű felperes a károkozó körülmény folytán keletkezett elmaradt vagyoni előnyt és annak a költségnek a megtérítését igényelheti, amely a vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A bíróság ennek megfelelően azt vizsgálta, hogy ténylegesen milyen munkálatok elvégzése és milyen mértékű haszon megszerzése maradt el a balesettel összefüggő sérülések következtében. Ennek megállapítása érdekében eljárva a Pp. 166. §-ának (1) bekezdését, 177. §-ának (1) bekezdését és 3. §-ának (5) bekezdését nem sértette. Az indokolt mezőgazdasági munkálatok, az ehhez szükséges idő és a munkák ellenértékének meghatározása érdekében a bíróság igazságügyi mezőgazdasági szakértő szakvéleményét szerezte be. A felülvizsgálati kérelem tartalmából megállapítható, hogy a szakvéleményben foglaltakat az I. rendű felperes elfogadta. A rendelkezésre álló bizonyítékok és az I. rendű felperes nyilatkozata alapján az is megállapítható volt, hogy az ingatlanok eladására mikor került sor, illetőleg, hogy a gyümölcsös, valamint a méhészet kölcsönadásra kerültek, majd a méhek elpusztultak. A kereset elutasítására e körben nem a hivatkozott eljárási szabályok megsértése miatt került sor, hanem azért, mert a bíróság az ingatlanok értékesítése utáni időre vonatkozóan a keresetet alaptalannak tartotta, a kölcsönadás körülményei, az anyagi elszámolásból eredő esetleges haszon ténye pedig nem volt bizonyított. Helyesen utalt arra a bíróság, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján az I. rendű felperesnek kellett bizonyítania, hogy a mezőgazdasági tevékenységből és a méhészetből milyen összegű bevétel származott a baleset előtt, illetőleg milyen kiadások merültek fel, ezáltal az elmaradt haszon nem volt bizonyítható. Az ingatlan használatba adása esetén is bizonyítania kellett volna, hogy volt olyan haszon, amely meghaladta a baleset előtt elérhető haszon és a használatért kapott ellenérték különbözetét, miként a méhészet átengedése tekintetében is. Ingyenes használatba adás, illetőleg az ingatlan eladása az I. rendű felperesnek olyan döntése, amelyre tekintettel az elmaradt haszon megtérítését nem

kérheti.

Mindezeket figyelembe véve a bíróság a jogerős ítéletben a mezőgazdasági munkák kapcsán helyesen csak azokat a munkálatokat értékelte, amelyek elvégzése ténylegesen meghiúsult a baleset következtében, az ingatlanok eladása után ilyenről nem lehet szó. Az ingatlanok, illetőleg a méhészet más személy használatba adásának idejére pedig az elmaradt haszon bizonyítatlanságát az I. rendű felperes terhére kellett értékelni.

Záró rész

- [12] A kifejtettek alapján a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [13] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes I. rendű felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. március 22.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
HM